

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 25 Nisan 2024
Sayı : 552

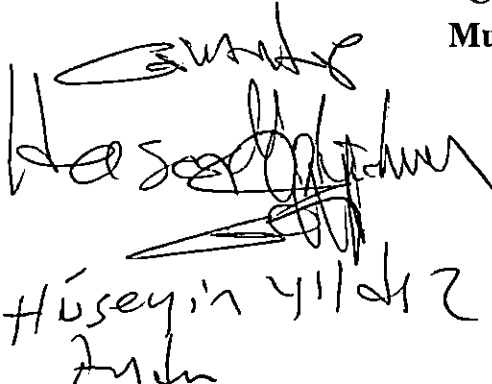
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde para ve kur politikalarının yönetilmesinden sorumlu ve kararlarında her türlü otoriteden bağımsız olması gereken Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, özellikle son dönemde siyasetin öznesi haline gelmiştir. Son on yılda 320 milyar lira kar eden kurum 2023 yılında 818.2 milyar lira zarar etmiş ve bu durum Bankanın kararlarının sorgulanmasına neden olmuştur. Kurumun 1931 yılından itibaren 27 başkanı olmasına karşın bu başkanlardan 5'i son 5 yılda değişmiştir.

Yıllardır kar eden Merkez Bankası'nın 2023 yılında gerçekleşen 818.2 milyar TL zararının nedenlerinin ve bu zararda sorumluluğu olanların belirlenmesi, son yıllarda yapılan başkan değişikliklerinde ve alınan kararlarda siyasi müdahalelerin olup olmadığının araştırılması ve bankanın özerk yapısının korunarak zarar etmesinin önüne geçecek önlemlerin alınabilmesi için bir yol haritası belirlemek amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

Cumhur UZUN
Muğla Milletvekili

Utku G. Şiröz
U. G. Şiröz
C. Uzun

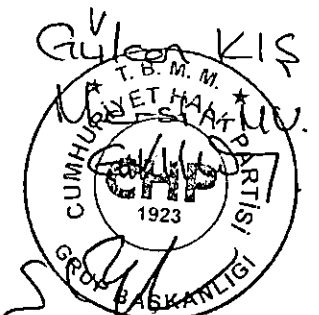

Hüseyin YILMAZ
Ankara

Aliye Tınaz, Ersaver
Aliye Tınaz

Ali Gökçek
İSTANBUL MV.

Melih Meric,
C. Uzun

İbrahim Arslan
G. Uzun

Cerret
K. Uzun

Gülen Özcan
Deniz Yılmaz

GEREKÇE

Ülkemizde para ve kur politikalarının yönetilmesinden sorumlu Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın; Fiyat İstikrarı, Finansal İstikrar, Döviz Kuru Rejimi, Banknot Basma ve İhraç İmtiyazı ve Ödeme Sistemleri alanlarında kanunla düzenlenmiş görev ve sorumlulukları bulunmaktadır.

Merkez Bankası, görev ve sorumlulukları bakımından; ülkenin kalkınmasına katkıda bulunma rolü olan, doğrudan topluma hesap vermesi gereken ve tüm bunları yaparken yönetsel, finansal ve para politikasına ilişkin kararlarını herhangi bir baskı unsurundan bağımsız bir şekilde alabilme kabiliyetine sahip ve bağımsız olması gereken bir kurum olmalıdır.

Merkez Bankası; farklı kurum ve kuruluşlar tarafından yürütülen işlevlerin tek elde toplanmasının ardından, 3 Ekim 1931 tarihinde faaliyetlerine başlamıştır. 1931 yılından bu yana 93 yılda 27 Başkan ile hizmet veren kurumun son 5 yılda 5 kez başkanı değişmiştir. Bu değişikliklerin bilimsel altyapısı olmadığı ve tamamen siyasi saiklerle olduğu düşünülmektedir.

Ne yazık ki ülkemizin kalkınmasına hizmet etmesi gereken kurumun kendisi 2023 yılında 818.2 Milyar Lira zarar etmiştir.

Yıllardır kar eden Merkez Bankası; başta kur korumalı mevduat sistemi olmak üzere bir kişinin siyasi hırsları ve yanlış politikaları nedeniyle bugün kuruluş amacından oldukça uzaklaşmış durumdadır.

Son 10 yılda, 320 milyar lira kâr elde eden Bankanın 1 yıllık zararı 10 yılda elde edilen karın 2,5 katıdır. Oluşan 818.2 milyar liralık zarar 8 bakanlığın 2024 yılı bütçesinin toplamından daha fazladır. Oluşan zarar 6 Şubat depremlerinde; "acil yıkılacak, ağır hasarlı veya yıkık konutlar bakımından hesaplanan hasara eşittir."

Bu zararda sorumluluğu olanların belirlenmesi, son yıllarda yapılan başkan değişikliklerinde ve alınan kararlarda siyasi müdahalelerin olup olmadığının araştırılması ve bankanın özerk yapısının korunarak zarar etmesinin önüne geçecek önlemlerin alınabilmesi amacıyla Meclis Araştırma Komisyonunun kurulması önem arz etmektedir.

MECLİS ARAŞTIRMA ÖNERGESİ İMZA ÇİZELGESİ

	ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
1	Recep Tanrı	D.B.İ.	
2	Aşkın Genç	KATİEN	
3	Cavit AKI	Antalya	
4	Mehmet Güneş	KATİEN	
5	Murat Ç. A.	Samsun	
6	Ali Karadağ	Uşak	
7	Edoğ İslam	İzmir	
8	Behir Başcıran	Uşak	
9	Mehmet Tırtıç	Görüm	
10	Aliye COŞAN	Antalya	
11	Gemze Töçer	Ankara	
12	Kayhan Pala	Bursa	
13	Şeref ARPAÇI	Denizli	
14	Deriz Demir.	Ankara	
15			
16			
17			
18			
19			
20			

